

Kangoeroewoningen: oude wijn in nieuwe zakken (2009)

Sinds kamerlid Sterk van het CDA een pleidooi voor het bouwen van meer kangoeroewoningen hield, is er een stroom van berichten over de voors en tegens van dit type woningen losgekomen. Het idee is niet nieuw, dertig jaar geleden werden door een corporatie de eerste kangoeroewoningen (familiehuis, meergeneratiewoning) gebouwd. Hoewel de behoefte is aangetoond blijft de exploitatie lastig.

Behoeftte aangetoond

In 2005 heeft het bureau USP Marketing Consultancy 1000 panelleden gevraagd naar hun mening over dit alternatief. Ongeveer 70% geeft aan een kangoeroewoning een goed alternatief te vinden voor onder andere een verzorgingshuis.

Het concept is in België en Duitsland (Zweifamilienhaus) tamelijk bekend en geaccepteerd. Geslaagde voorbeelden worden regelmatig bewoond door ouderen van buitenlandse komaf. Onderzoek onder Turkse ouderen wijst er op dat zij veel voelen voor een dergelijk woonconcept. Zij hebben het soms door taalproblemen en culturele verschillen extra moeilijk om op hogere leeftijd zelfstandig te blijven wonen.

Lastige exploitatie

Toch waarschuwen huidige exploitanten, tenminste 12 corporaties verhuren dit type woning, ook voor de nadelen. Als degene die wordt verzorgd toch nog naar een verzorgingshuis moet verhuizen of overlijdt, ontstaat er een probleem voor de achterblijvers. Kunnen zij alleen de hoge lasten van zo'n woning opbrengen? Als het een huurwoning betreft, kan de corporatie ze dan aan een andere woning helpen, zodat de kangoeroewoning opnieuw kan worden ingezet? En wat als de achterblijvers daar niet aan mee willen werken? Wie mag er blijven wonen als er een conflict tussen verzorgers en/of verzorgde ontstaat?

Meer variatie in woonzorgzones

De oplossing kan ook liggen in nieuwe woonzorgzônes en –complexen. Door hierin voldoende variatie te bouwen en in het toewijzingsbeleid rekening te houden met deze bijzondere woonvorm kunnen zorgvragers en mantelzorgers zelfstandig maar naast elkaar of in elkaars nabijheid wonen. Als de mantelzorgsituatie veranderd kunnen één of beide woningen weer op een goede manier opnieuw verhuurd worden.

Maatwerk en beleid gevraagd

Andere mogelijkheid is om mensen de mogelijkheid te bieden bij hun ouders in te trekken en daarvoor hun eigen woning op te zeggen. Dan moet het medehuuderschap goed geregeld zijn zodat de mantelzorger in de woning kan blijven als de verzorgde moet verhuizen of overlijdt. Voor de particuliere sector is het bijplaatsen van een tijdelijke woonunit, een mantelzorgwoning, soms een goede oplossing. Bij beëindiging van de mantelzorg kan deze unit weer verplaatst worden naar een nieuwe situatie. Gemeenten moeten hierop echter inspelen met een flexibel vergunningenbeleid en vergoeding van de verplaatsings- en aansluitkosten.

Flexibele concepten en regelgeving als ook ruimte voor maatwerk in toewijzingsbeleid lijken dus een goed alternatief voor kangoeroewoningen te bieden.